

Mál nr. 29/2004

M

og

Vátryggingafélagið X v/ ábyrgðartryggingar bifreiðar.

Ágreiningur um fyrningu kröfu vegna líkamstjóns af völdum umferðarslyss þann 16.5.1997.

Gögn.

1. Málskot móttakið 18.2.2004.
2. Niðurstaða Tjónanefndar vátryggingarfélaganna.
3. Sameiginleg tjónstilkynning ökumanna vegna áreksturs 16.5.1997.
4. Fimm læknisvottorð, dags. 28.3.2002 til 19.5.2003.
5. Matsgerð læknanna A og B, dags. 13.8.2003.
6. Kröfubréf lögmanns M, dags. 25.8.2003, ásamt umboði, dags. 25.3.2003.
7. Minnisblað lögmanns M, dags. 21.1.2004.
8. Bréf X, dags. 26.1.2004 og 8.3.2004.

Málsatvik.

Þann 16.5.1997 varð árekstur með tveimur bifreiðum í sveitarfélaginu S. M var farþegi í annarri bifreiðinni. Ekki er um það deilt að tjónið taldist bótaskylt úr lögboðinni ábyrgðartryggingu annarrar bifreiðarinnar sem vátryggð var hjá Vátryggingafélaginu X. Á hinn bóginn er í máli þessu deilt um það hvort bótakrafa vegna líkamstjóns sem M hlaut í slysinu sé fyrnd skv. 99. gr. umferðarlaga nr. 50/1987.

M leitaði sama dag og slysið varð til Heilbrigðisstofnunarinnar S. Við læknisskoðun kom í ljós að hún var talsvert aum vinstra megin í hálsinum og festum í hnakka, en höfuðhreyfingar voru þó þokkalegar. Ekki var grunur um beináverka. Fékk M mjúkan hálskraga og almennar ráðleggingar og var ráðlagt að hafa samband helgina eftir, ef hún yrði ekki betri. Hún mun ekki hafa leitað aftur á Heilbrigðisstofnunina vegna einkenna af völdum slyssins, en svo virtist sem hún hafi flust frá Sauðárkróki fljótlega eftir slysið.

Í vottorði læknis á Heilsugæslustöðinni H í Reykjavík kemur fram að samkvæmt aðsendum gögnum frá Heilbrigðisstofnuninni S hafi M leitað þangað á tímabilinu 1993 til 1997 vegna sykursýki og annarra sjúkdóma, en ekki ekki vegna einkenna frá stoðkerfum að undanskilinni vitjuninni slysdaginn 16.5.1997 eins og að framan greinir. M skráði sig á Heilsugæslustöðina H á árinu 1997. Í samskiptum við lækna þar minntist hún ekki á slysið 1997 né kvartaði undan einkennum af þess völdum fyrr en þann 30.1.2003. Kvartaði hún þá um vaxandi bakverki. Hafi hún verið að vinna hjá hestaleigu aðra hvora helgi og ekki þolað lengur að ríða út eða moka undan. Átti M einnig erfitt með setur. Við skoðun var hún mjög stíf í baki, hálsi og herðavöðvum. Var hún send í sjúkrahjálfun. Í eftirliti þann 27.3.2003 kvaðst M vera betri en alls ekki góð. Rakti M einkenni þessi til slyssins 1997. Ennfremur hafði hún kvartanir um stöðuga (króníska) höfuðverki og af því tilefni notað mikið af verkjalyfjum sem hún hafi keypt í lausasölu. Einnig er haft eftir M að hún hafi kvartað undan bakverkjum í tíðu eftirliti hjá innkirtlalæknum á Landspítalanum, en þeim kvörtunum hafi ekki verið sinnt. Við skoðun var M hvellaum við þreifingu á háls og herðavöðvum en skárri í mjóbakinu.

Í matsgerð læknanna A og B kemur fram að M sé fædd og uppalinn í S, en flutti til Reykjavíkur 1997, en hún lauk stúdentsprófi það ár. Þá um sunnarið vann hún við garðyrkju í S, en ekki liggur fyrir að hún hafi misst úr vinnu í því starfi vegna slyssins. Hún hóf háskólanám 1997. Á námsárunum vann hún á sumrin, en eftir að námi lauk árið 2000 hefur

hún unnið fulla vinnu auk þess að hafa verið í fyrrgreindu aukastarfi hjá hestaleigunni um tveggja og hálfis árs skeið. Er niðurstaða matsins að M hafi við slysið hlotið nokkurn hnykkáverka á líkamann og hlotið við það fyrst og fremst hálstögnun, en hugsanlega einnig tognun í baki. Óþægindi þessi hafi allar götur frá slysinu valdið henni óþægindum með leiðni út í höfuð og útlími. Er matið var framkvæmt taldist lækni meðferð og endurhæfingartilraunum lokið og því tímabært að leggja mat á varanlegt heilsutjón M. Var álit matsmanna að M hafi verið veik þannig að hún ætti rétt á þjáningabótum í um það bil þrjá mánuði eftir slysið. Ennfremur var talið að við lok þjáningatímabilsins, eða 16.8.1997, hafi ekki verið að vænta frekari bata (stöðugleikapunktur). Varanlegur miski M af völdum slyssins var svo metinn 10% og varanleg örorka var metin 8%.

Með bréfi, dags. 25.8.2003, var bótakröfu komið á framfæri við X. X hafnaði kröfunni og bar fyrir sig að frá 16.8.1997 hafi ekki verið að vænta frekari bata vegna afleiðinga slyssins. Þegar bótakrafan var gerð hafi því meira en fjögur ár verið liðin frá lokum þess almanaksárs sem M fékk vitneskju um kröfu sína og átti þess fyrst kost að leita fullnustu hennar. Krafan sé því fyrnd samkvæmt 99. gr. ufl.

Álit.

Eins og mál þetta hefur verið lagt fyrir úrskurðarnefnd verður að líta svo á að óskað sé úrskurðar um það hvort bótakrafa M hafi verið fyrnd, þegar bótakröfu var komið á framfæri við X með bréfi þann 25.8.2003

Í nokkrum dómum Hæstaréttar hefur verið skorið úr ágreiningi um fjögurra ára fyrningu skv. 99. gr. ufl. vegna líkamstjóna af völdum umferðarslysa. Má í því sambandi nefna H 1996 bls. 1152, H 13.12.2001 (mál nr. 265/2001), H 12.2.2004 (mál nr. 276/2003) og H 26.2.2004 (mál nr. 19/2003). Mál þessi eiga það sammerkt að þau varða fyrningu bóta sem rekja má til umferðarslysa sem urðu fyrir gildistöku skaðabótalaga nr. 50/1993 þann 1. júlí 1993.

Í þremur síðasttöldu málunum lágu fyrir sérstök lækni- og fræðileg mót á því hvenær heilsufarslegt ástand tjónþola eftir slysin var orðið stöðugt og fyrst verið tímabært að láta meta meta varanlega örorku tjónþola af völdum þeirra. Í málum þessum er m.a. um að tefla varanlegar afleiðingar af völdum hálstögnunar, þ.e. áverkum áþekktum þeim sem M býr við. Samkvæmt mótum þessum er talið að heilsufar tjónþola hafi verið orðið stöðugt og tímabært að meta varanlegar afleiðingar af völdum slyssanna um einu ári frá slysi (mál 265/2001), innan tveggja ára frá slysi (mál nr. 19/2003) og loks frá einu til þremur árum eftir slysið (mál nr. 276/2003). Í fyrsta málinu (H 1996, bls. 1152) lá fyrir mat á því að í októbermánuði réttum tveimur árum eftir slys hafi verið tímabært að meta varanlega örorku stúlku tæpra 19 ára að aldri á slysdegi. M.a. þegar litið var til aldurs stúlkunnar varð á hinn bóginn ekki fullyrt að hún eða heimilislæknir hennar hafi ekki haft ástæðu til að vænta frekari bata á því tímamarki. Í annan stað varð ekki fullyrt að örorkumati og undirbúningi kröfugerðar hefði lokið á sama almanaksári og tímabært verið að meta örorkuna. Var því talið að fjögurra ára fyrningarfrestur skv. 99. gr. ufl. hafi ekki tekið að líða fyrr en við lok næsta almanaksárs eftir að tímabært þótti að meta örorkuna.

Í máli M sem hér er til umfjöllunar liggur ekki fyrir sérstakt lækni- og fræðilegt mat á því hvenær heilsufar hennar var orðið stöðugt þannig að tímabært væri að meta varanlegar afleiðingar af völdum slyssins. Ekki þykir mega staðhæfa að hér skuli miða við sama tímamark og þegar heilsufar tjónþola var orðið stöðugt þannig að ekki var að vænta frekari bata í skilningi 1. mgr. 2. gr., 1. mgr. 3. gr., 1. mgr. 4. gr. og 1. mgr. 5. gr. skaðabótalaga. Í tilviki M verður að minnsta kosti ekki talið að tímabært hafi verið að meta varanlegar afleiðingar slyssins einungis þremur mánuðum eftir slysið, þegar heilsufar hennar var talið orðið stöðugt í skilningi téðra ákvæða skaðabótalaganna. Eins og málið liggur fyrir verður því ekki talið að fyrir liggi svo óbyggjandi sé hvenær M fékk vitneskju um kröfu sína og átti þess fyrst kost að leita fullnustu hennar. Að svo vöxnu, og þegar horft er til lagasjónarmiða í fyrrgreindum

hæstaréttardómum, þykir bótaréttur ekki hafa verið fallinn niður vegna fyrningar er bótakrafa var gerð fyrir hennar hönd þann 25.8.2003.

Niðurstaða.

Bótakrafa M vegna vegna líkamstjóns af völdum slyss 16.5.1997 var ekki fallin niður vegna fyrningar samkvæmt 99. gr. umferðarlaga nr. 50/1987, þegar krafa var gerð fyrir hennar hönd þann 25.8.2003.

Reykjavík, 25. mars 2004.

Rúnar Guðmundsson hdl.

Valgeir Pálsson hrl.

Jón Magnússon hrl.